

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра селекції і насінництва ім. проф. М.Д. Гончарова

«Затверджую»
Завідувач кафедри
селекції та насінництва ім. М.Д. Гончарова
«22» *В.І. Оничко* 2019 р.
В.І. Оничко Оничко В.І.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВПС-2.6. Спеціальне насінництво польових культур

Спеціальність 201 "Агрономія"
(шифр та назва спеціальності)

Факультет Агротехнологій та природокористування

2019-2020 навчальний рік

Робоча програма з Спеціальне насінництво польових культур
для студентів за спеціальністю 201 "Агрономія"

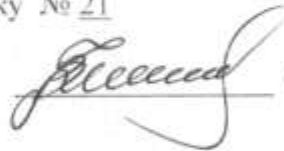
Розробники: Бердін С.І., доцент

()

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри *селекції та насінництва*
ім. М.Д. Гончарова.

Протокол від 22.04.2019 року № 21

Завідувач кафедри

(Оничко В.І.)

Погоджено:

Декан факультету

(Коваленко І.М.)

на якому викладається дисципліна

Декан факультету

(Коваленко І.М.)

до якого належить кафедра

Методист учбового відділу

(Г.О. Бобошина)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 18.05 2019 р.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3,5	Галузь знань: 20 Аграрні науки та продовольство	Вибіркова	
	Спеціальність: 201 "Агрономія"		
Модулів – 2	Спеціальність: 201 "Агрономія"	Рік підготовки:	
Змістових модулів: 4		2019-2020 -й	й
		Курс	
		2	
		Семестр	
Загальна кількість годин - 105	Освітній ступінь: магістр	3-й	
		Лекції	
		24 год.	
		Практичні, семінарські	
		24 год.	-.
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		57 год.	
		Індивідуальні завдання:	
		Вид контролю:	
		Екзамен	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента - 4,7			

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить(%):
для денної форми навчання - 46%/54% (48/57)

2. Мета та завдання дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни є: навчити студентів розробці технологічних заходів по вирощуванню насінницьких посівів та насіння основних зернових та зернобобових культур Лісостепу України

завданням вивчення дисципліни є: розробка основних заходів та формування технологій вирощування, збирання, післязбиральної доробки та зберігання насіння зернових та зернобобових культур

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати : особливості вирощування насінницьких посівів основних зернових та зернобобових культур, збирання та післязбиральна доробка насіння, умови зберігання насіння

вміти визначатися із вибором технологій вирощування насінницьких посівів, проводити спеціальні насінницькі заходи, щодо збереження сортових якостей основних зернових та зернобобових культур, вибирати способи та схеми збирання насінницьких посівів, визначатися із режимами роботи зерноочисних та інших насінницьких машин на зернотоку, режимами зберігання насіння.

1. Програма навчальної дисципліни

(затверджена вченою радою СНАУ 22.04.2019 р. протокол № 11)

Змістовний модуль 1. Технологія вирощування самозапильних зернових та зернобобових культур

Тема 1. Технологія вирощування насінницьких посівів озимої пшениці.

Біологічні особливості культури та їх вплив на розробку технологічних операцій при вирощуванні насінницьких посівів. Основні елементи технології вирощування. Особливі насінницькі заходи при вирощуванні культури.

Тема 2. Технологія вирощування насінницьких посівів ярих самозапильних (ячмінь, овес, просо) зернових культур.

Біологічні особливості культур та їх вплив на розробку технологічних операцій при вирощуванні насінницьких посівів. Основні елементи технології вирощування. Особливі насінницькі заходи при вирощуванні культури.

Тема 3. Технологія вирощування насінницьких посівів зернобобових (горох, соя) культур.

Біологічні особливості культур та їх вплив на розробку технологічних операцій при вирощуванні насінницьких посівів. Основні елементи технології вирощування. Особливі насінницькі заходи при вирощуванні культури.

Змістовний модуль 2. Технологія вирощування перехреснозапильних зернових культур

Тема 4. Технологія вирощування насінницьких посівів перехреснозапильних (озиме жито, озиме та яре тритікале) зернових культур.

Біологічні особливості культур та їх вплив на розробку технологічних операцій при вирощуванні насінницьких посівів. Основні елементи технології вирощування. Особливі насінницькі заходи при вирощуванні культури.

Тема 5. Технологія вирощування насінницьких посівів гречки.

Біологічні особливості культур та їх вплив на розробку технологічних операцій при вирощуванні насінницьких посівів. Основні елементи технології вирощування. Особливі насінницькі заходи при вирощуванні культури.

Тема 6. Технологія вирощування насінницьких посівів кукурудзи.

Біологічні особливості культури та їх вплив на розробку технологічних операцій при вирощуванні насінницьких посівів. Основні елементи технології вирощування. Особливі насінницькі заходи при вирощуванні культури.

Змістовний модуль 3. Збирання насінницьких посівів зернових культур та післязбиральна доробка насіння та його зберігання

Тема 7. Особливості збирання насінницьких посівів.

Визначення строків, схем та способів збирання основних зернових культур.

Тема 8. Особливості доробки насіння зернових культур.

Визначення схеми та регламентів роботи зерноочисних машин. Режими сушіння насіння.

Тема 9. Зберігання насіння зернових культур.

Визначення режимів та умов зберігання. Схеми зберігання. Документація. Спеціальні насінницькі заходи при зберіганні насіння культури.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	денна форма				заочна форма		
	Усього	у тому числі			у тому числі		
		лекції	лабара-торні	с.р.	лекції	лабара-торні	с.р.
Модуль 1. Системи насінництва та розсадництва в Україні та закордоном							
Змістовний модуль 1. Технологія вирощування самозапильних зернових та зернобобових культур							
Тема 1. Технологія вирощування насінницьких посівів озимої пшениці	12	4	2	6			
Тема 2. Технологія вирощування насінницьких посівів ярих самозапильних (ячмінь, овес, просо) зернових культур	12	2	2	8			
Тема 3. Технологія вирощування насінницьких посівів зернобобових (горох, соя) культур	12	2	4	6			
Разом за змістовим модулем 1	36	8	8	20			
Усього годин по модулю 1	36	8	8	20			
Модуль 2 . Сертифікація насіння							
Змістовний модуль 2. Технологія вирощування перехреснозапильних зернових культур							
Тема 4. Технологія вирощування насінницьких посівів перехреснозапильних (озиме жито, озиме та яре тритікале) зернових культур	11	2	2	7			
Тема 5. Технологія вирощування насінницьких посівів гречки.	10	2	2	6			
Тема 6. Технологія вирощування насінницьких посівів кукурудзи	12	2	2	8			
Разом за змістовим модулем 2	33	6	6	21			
Змістовний модуль 3. Збирання насінницьких посіві зернових культур та післязбиральна доробка насіння та його зберігання							
Тема 7. Особливості збирання насінницьких посів.	12	4	2	6			
Тема 8. Особливості доробки насіння зернових культур.	12	2	4	6			
Тема 9. Зберігання насіння зернових культур	12	4	4	4			
Разом за змістовим модулем 3	36	10	12	16			
Усього годин по модулю 2	69	16	18	37			
ІНДЗ							
Усього годин	105	24	24	57			

5. Теми та план лекційних занять (дена форма)

№ з/п	Назва теми та план	Кількість годин
1	Тема 1. Технологія вирощування насінницьких посівів озимої пшениці (частина 1). 1. Біологічні особливості культури 2. Їх вплив на розробку технологічних операцій при вирощуванні насінницьких посівів.	2
2	Тема 1. Технологія вирощування насінницьких посівів озимої пшениці (частина 2). 3. Основні елементи технології вирощування. 4. Особливі насінницькі заходи при вирощуванні культури.	2
3	Тема 2. Технологія вирощування насінницьких посівів ярих самозапильних (ячмінь, овес, просо) зернових культур. 1. Біологічні особливості культур та їх вплив на розробку технологічних операцій при вирощуванні насінницьких посівів. 2. Основні елементи технології вирощування. 3. Особливі насінницькі заходи при вирощуванні культури.	2
4	Тема 3. Технологія вирощування насінницьких посівів зернобобових (горох, соя) культур. 1. Біологічні особливості культур та їх вплив на розробку технологічних операцій при вирощуванні насінницьких посівів. 2. Основні елементи технології вирощування. 3. Особливі насінницькі заходи при вирощуванні культури.	2
5	Тема 4. Технологія вирощування насінницьких посівів перехреснозапильних (озиме жито, озиме та яре тритікале) зернових культур. 1. Біологічні особливості культур та їх вплив на розробку технологічних операцій при вирощуванні насінницьких посівів. 2. Основні елементи технології вирощування. 3. Особливі насінницькі заходи при вирощуванні культури.	2
6	Тема 5. Технологія вирощування насінницьких посівів гречки. 1. Біологічні особливості культур та їх вплив на розробку технологічних операцій при вирощуванні насінницьких посівів. 2. Основні елементи технології вирощування. 3. Особливі насінницькі заходи при вирощуванні культури	2
7	Тема 6. Технологія вирощування насінницьких посівів кукурудзи. 1. Біологічні особливості культур та їх вплив на розробку технологічних операцій при вирощуванні насінницьких посівів. 2. Основні елементи технології вирощування. 3. Особливі насінницькі заходи при вирощуванні культури.	2
8	Тема 7. Особливості збирання насінницьких посів. (частина 1). 1. Визначення строків збирання основних зернових культур. 2. Визначення схем збирання основних зернових культур.	2
9	Тема 7. Особливості збирання насінницьких посів. (частина 2). 3. Визначення способів збирання основних зернових культур..	2

№ з/п	Назва теми та план	Кількість годин
10	Тема 8. Особливості доробки насіння зернових культур. 1. Визначення схеми роботи зерноочисних машин. 2. Регламентів роботи зерноочисних машин. 3. Режими сушіння насіння	2
11	Тема 9. Зберігання насіння зернових культур (частина 1). 1. Визначення режимів та умов зберігання. 2. Схеми зберігання.	2
12	Тема 9. Зберігання насіння зернових культур (частина 2). 3. Документація. 4. Спеціальні насінницькі заходи при зберіганні насіння культури.	2
Разом:		24

6. Теми лабораторних занять (дена форма)

№ з/п	Назва теми та план	Кількість годин
1	Складання операційної карти вирощування насінницьких посівів озимої пшениці	2
2	Складання операційної карти вирощування насінницьких посівів samozapильних ярих зернових	2
3	Складання операційної карти вирощування насінницьких посівів зернобобових	2
4	Колоквіум по першому модулю	2
5	Складання операційної карти вирощування насінницьких посівів перехресноzapильних озимих зернових	2
6	Документальне супроводження вирощування перехресноzapильних озимих зернових	2
7	Складання операційної карти вирощування насінницьких посівів кукурудзи	2
8	Формування заходів щодо проведення збираної компанії насінницьких посівів озимої пшениці	2
9	Формування заходів щодо роботи насінницького зернотоку	2
10	Зберігання насіння озимої пшениці	2
11	Колоквіум по другому модулю	2
12	Атестація самостійної роботи студента	2
Разом:		24

7. Самостійна робота (дена форма)

№ з/п	Назва та зміст модулів та їх елементів	Кількість годин
1.	Тема 1. Технологія вирощування насінницьких посівів озимої пшениці.	6
2.	Тема 2. Технологія вирощування насінницьких посівів ярих samozapильних (ячмінь, овес, просо) зернових культур.	8
3.	Тема 3. Технологія вирощування насінницьких посівів зернобобових (горох, соя) культур.	6

№ з/п	Назва та зміст модулів та їх елементів	Кількість годин
4.	Тема 4. Технологія вирощування насінницьких посівів перехреснозапильних (озиме жито, озиме та яре тритікале) зернових культур.	7
5.	Тема 5. Технологія вирощування насінницьких посівів гречки.	6
6.	Тема 6. Технологія вирощування насінницьких посівів кукурудзи.	8
7.	Тема 7. Особливості збирання насінницьких посів.	6
8.	Тема 8. Особливості доробки насіння зернових культур.	6
9.	Тема 9. Зберігання насіння зернових культур.	4
Разом:		57

8. Методи навчання

1. Методи навчання за джерелом знань:

1.1. **Словесні:** розповідь, пояснення, бесіда (евристична і репродуктивна), лекція, інструктаж, робота з книгою (читання, переказ, виписування, складання плану, рецензування, конспектування, виготовлення таблиць, графіків, опорних конспектів тощо).

1.2. **Наочні:** демонстрація, ілюстрація.

1.3. **Практичні:** лабораторний метод,

2. Методи навчання за характером логіки пізнання.

2.1. **Аналітичний**

3. Методи навчання за характером та рівнем самостійної розумової діяльності студентів.

3.1. **Проблемний**

3.2. **Частково-пошуковий (евристичний)**

4. Активні методи навчання - використання технічних засобів навчання, мозкова атака, використання навчальних та контролюючих тестів, використання опорних конспектів лекцій.

5. Інтерактивні технології навчання - використання мультимедійних технологій, інтерактивної дошки та електронних таблиць.

9. Методи контролю

1. Рейтинговий контроль за 100-бальною шкалою оцінювання ЄКТС.

2. Проведення проміжного контролю протягом семестру (проміжна атестація).

3. Полікритеріальна оцінка поточної роботи студентів:

- результати виконання та захисту лабораторних робіт;
- самостійне опрацювання теми в цілому чи окремих питань;
- виконання аналітично-розрахункових завдань;
- результати тестування.

10. Розподіл балів, які отримують студенти (денна форма)

Поточне тестування та самостійна робота						СРС	Разом за модулі та СРС	Атестація	Сума
Модуль 1 25 балів				Модуль 2 45 балів					
Змістовий модуль 1(5б)	Змістовий модуль 2 (10б)	Змістовий модуль 3 (10 б)		Змістовий модуль 4 (45 б)					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	15	85 15+70	15	100
5	10	5	5	20	25				

10. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. Навчально-методичний комплекс для студентів 2 курсу магістратури, спеціальність "Агрономія", дисципліна " Спеціальне насінництво польових культур "/Електронне видання. – Суми:СНАУ, 2018.

12. Рекомендована література

Базова

1. Бердін С.І. Спеціальне насінництво польових культур: Курс лекцій/ С.І. Бердін. – Суми: СНАУ. - 2019. - 184 с

2. Молоцький М.Я. Селекція і насінництво сільськогосподарських культур: підручник / М. Я. Молоцький, С. П. Васильківський, В. І. Князюк, В. А. Власенко. - К.: Вища школа.- 2006.-463 с.

3. Молоцький М.Я. Селекція та насінництво польових культур: Практикум. / М. Я. Молоцький, С. П. Васильківський, В. І. Князюк, В. А. Власенко. - К.: Вища школа,- 2008.- 192 с.

4. Методика проведення інспектування насінницьких посівів зернових культур [Текст] // Насінництво. - 2010. - № 6. - С. 11-16.

5. Інструкція з апробації сортових посівів цукрових буряків / Роїк М.В., Балан М.В., Гаврилюк М.М. та ін. – К.: Аграрна наука, – 2002. – 35 с.
6. Інструкція з апробації сортових посівів картоплі / Кононученко В.В., Верменко Ю.Я., Гаврилюк М.М. та ін. – К.: Аграрна наука, – 2002. – 29 с.

Допоміжна

1. Насінництво й насіннезнавство олійних культур / За ред. М.М. Гаврилюка. – К.: Аграрна наука, 2002. – 224 с.
2. Насінництво й насіннезнавство зернових культур. / За ред. М.О. Кіндрука. – К.: Аграрна наука, 2003. – 238 с.
3. Насінництво й насіннезнавство польових культур / За ред. М.М. Гаврилюка. – К.: Аграрна наука, 2007. – 216 с.
4. Насінництво сільськогосподарських рослин. / За ред. М.О. Кіндрука. – Одеса: Вид-во КП ОМД, 2010. – 228 с.
5. Насінництво. / За ред. М.М. Макрушина. – Сімферополь: ВД "Аріал", 2011. – 476 с.
6. Гуляев Г. В. Селекція и семеноводство полевых культур с основами генетики. / Г. В. Гуляев, А. П. Дубинин — М.: Колос, 1980. — 375 с.

1. Інформаційні ресурси

1. Закон України "Про насіння і садивний матеріал" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/411-15
2. Постанова КМУ "Порядок проведення сертифікації, видачі та скасування сертифікатів на насіння та/або садивний матеріал" від 21 лютого 2017 р. № 97 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/97-2017-п>.
3. Правила пакування та маркування насіння сільськогосподарських культур в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0639-09>
4. Державний реєстр сортів рослин, придатних для поширення в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://vet.gov.ua/sites/default/files/Reestr%2022.02.16.pdf>
5. ДСТУ 2240-93 "Насіння сільськогосподарських культур. Сортіві та посівні якості. Технічні умови" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.twirpx.com/file/591962/>
6. ДСТУ 4138-2002 "Насіння сільськогосподарських культур. Методи визначання якості" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.twirpx.com/file/605330/>
7. ДСТУ 6068:2008 "Насіння соняшнику. Сортіві та посівні якості. Технічні умови" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.twirpx.com/file/610162/>
8. Правила пакування та маркування насіння сільськогосподарських культур в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0639-09>
9. Порядок здійснення ґрунтового і лабораторного сортового контролю [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0631-03>
10. Сайт асоціації "Українське насіннєве товариство". [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://unt.org.ua>

